

печатъ, идеи за реформи, за автономия, за политическо обособяване. Разнебитеното областно управление, временно и само формално засилено съ вилаетскитъ реформи (следъ 1864 г.), не можеше не само да подобри, но нито да обуздае онѣзи развалени органи и елементи, които съ даязъчни произволи, насилия и полицейски притѣснения (запгнета и кѣр-агалари), готвѣха гибелта на голѣмата Османска Империя. При това се прибавиха и самоуправствата на черкези, опасни колонисти, необуздавани и нози обитатели на Турция, изгонени и дошли отъ Русия. Въ Цариградъ взеха да усещатъ все повече и повече това тежко положение на нѣщата въ провинцията, въ цѣлата дѣржава, и подириха срѣдства и начини за цѣрене на болнитъ мѣста, но... безрезултатно. Книжнитъ и колебливи „преобразувания“ не успокояваха; напротивъ — дразнѣха, защото никой не вѣрваше вече на думи и обещания.

Избухна Босна-Херцеговинското възстание (презъ лѣтото на 1875 год.), което бѣше като една акция противъ зулумитъ на административнитъ, особено данъчнитъ сргани и което имаше за себе си съчувствията не само на Черна-Гора и Сърбия, но и на руското общество, та и на нѣкои свободолюбиви срѣди въ цѣла Европа. Това възстание не можа да принесе положителни сетнини на борцитъ. Но то раздвижи изново черногорци, сърби, отзова се не малко и върху духоветъ въ България, даде новъ поводъ — къмъ много по-други — да се подкачи една усилена възстаническа деятельность между младитъ въ и извънъ България, засилиха се революционнитъ организации съ клонове на длъжъ и на ширъ въ страната, избухна единъ съвсемъ неподготвенъ възстанически опитъ въ Стара-Загора, потѣпканъ съ жестокость.

1875 г. предаде въ наследство на 1876 г. едно крайно тежко положение, което измѣчваше цѣлия подтиснатъ въ Турция народъ.

Херцеговинското възстание не се потуши окончателно. Въ Сърбия се замисляше една война, за да се помогне на херцеговинцитъ, та, казваше се, и за да се освободятъ балканскитъ славяни. Въ Русия славянскитъ срѣди открито проявяваха своитъ симпатии къмъ страждущитъ. Въ България освободителното движение бѣше намѣрило своитъ апостоли, които се организираха, свиха гнѣзда на много мѣста, особено въ Търновско и Пловдивско.

Въ априлия избухна панагюрско-копривщкото възстание, което увлѣче следъ себе си Перушица, Брацигово, Батакъ, Клисурса. Скоро това възстание бѣше удавено въ потоци отъ кръвъ, главно на невинни жертви — жени, деца, старци и баби, съвсемъ нечастни къмъ възстаническото движение. Старата турска, слав-